

Undervisningsmateriale Konfirmandtræf 2024

Roskilde Stift

Kolofon

Materialet er udarbejdet af Roskilde Stifts religionspædagogiske udvalg.
Tak til alle, der undervejs har læst med og kommenteret.

INDHOLD

Forord	s. 4
Indledning	s. 6
Første undervisningsgang	s. 8
Anden undervisningsgang	s. 10
Tredje undervisningsgang	s. 12
Quickguide	s. 14
Bilag 1-9	s. 16-26

FORORD AF ULLA THORBJØRN HANSEN

Temaet for konfirmandtræf '24 er trosbekendelsen!

Den apostolske trosbekendelse er et koncentrat af det centrale i kristendommen med en forsagelse og en bekendelse. Ikke kort og koncist. Ej heller letforståeligt og entydigt. Alligevel lyder trosbekendelsen ved alle gudstjenester, barkedåb og begravelser. Ja, og så ved konfirmationer. Med trosbekendelsen som tema er der et stærkt afsæt til at tale om den kristne tros indhold.

- *Hvad vil det sige at tro?*
- *Hvad - eller rettere, hvem tror vi på?*

En klog ældre kollega rettede mig engang, da jeg som helt ung præst ville skrive om treenigheden. Jeg kom til at skrive Gud, Jesus og Helligånden. Det er forkert fik jeg at vide, for vi tror på én Gud – som viser sig for os som: Fader, Søn og Helligånd. Vi møder én og samme Gud i tre skikkelser, lidt ligesom vores vigtigste element vand kommer i tre former som flydende vand, is og vanddamp.

I og med konfirmanderne skal fremsige trosbekendelsen i kor ved deres konfirmation, vil temaet utvivlsomt give resonans ved konfirmandforberedelsen og til konfirmandtræffet i domkirken. Trosbekendelsen kan udfolde sig i en lang række temaer og på mange måder. Her er nogle af mine tanker.

Den første bekendelse: Paulus kommer i 1. Korintherbrev kap. 15 med det nok tidligste tilløb til en kristen bekendelse: *Jeg overleverede jer nemlig først og fremmest, hvad jeg også selv har modtaget: at Kristus døde for vore synder efter Skrifterne, at han blev begravet, at han opstod på den tredje dag efter Skrifterne..., og at han blev set af Kefas og dernæst af de tolv. ...Men hvad enten det nu er mig eller de andre: Sådan prædiker vi, og sådan kom I til tro.* Paulus kalder Korinterne for sine brødre. Vi kan erstatte brødre med præster og konfirmander, for hans ord gælder fortsat. Paulus' ord kan være afsæt til at tage livtag med forskellige slags bekendelser, inklusiv at bekende sin tro.

Livsramme: Det kristne liv indrammes på sin vis af trosbekendelsen med en tilspørgsel ved dåben, recitation ved konfirmationen og fremsigelse ved begravelse. Og så lyder den ved enhver gudstjeneste. Vi er altså inde og røre ved det allermest centrale for os, ved livsnerven. Hvorfor er det netop trosbekendelsen og ikke f.eks. næstekærlighedsbuddet, der danner denne ramme?

Forsagelsen: Jeg er en enkelt gang i min tid som sognepræst blevet spurgt af en dåbsmor: *Er det virkelig nødvendigt med forsagelsen? Kan vi ikke bare springe den over – for det giver da ingen mening på den måde at give udtryk for, at det lille barn har del i det ondes virkelighed.* Men det giver i høj grad mening. Meget kan vi ikke vide noget om, men der er nu engang stor sandsynlighed for, at hver gang jeg døber selv det mest uskyldige lille barn, så vil også det barn på et eller andet tidspunkt i sit liv opleve at blive fristet. Fristet til at gøre ondt. Derfor indleder vi med forsagelsen, med at sige nej til alt det, som vil ødelægge livet i os og omkring os.

Livet er en kamp – en kamp imellem det gode og det onde. Ondskab og mørkets gerninger er en realitet. Og ind i den virkelighed giver det fortsat mening at forsage – sige nej til det onde, som kan hindre os – hver for sig og sammen - i at vælge og leve det gode liv. Det er vigtigt at kalde det onde ved navn og bede om Guds hjælp i kampen mod det onde.

Her står vi noget alene på dansk grund. Den oldkirkelige bekendelse indeholder ikke nogen forsagelse af Djævelen, men den dukker dog op i nogle prædikener i oldkirken. Grundtvig går foran med at inkludere djævforsagelsen i trosbekendelsen, og i Danmark har vi beholdt det i modsætning til f.eks. den svenske kirke.

Bekendelsen: Vi tror på Gud, der skaber, hvad Han nævner, og holder, hvad Han lover. Vi tror på Jesus Kristus, der med sin forkyndelse, død og opstandelse viste os, at Gud er lys. Og vi tror på Helligånden, Guds nærvær, der binder os til hinanden ved at lade kærlighed, trøst og tilgivelse gå fra hjerte til hjerte her på jorden og i det evige liv med Gud på den anden side af dødens grænse. Identitet: Da trosbekendelsen blev til i oldtiden, var man optaget af Jesus identitet og liv. I dag er vi optaget af vores egen identitet og liv. Hvad betyder det for mit liv, at jeg er kristen?

Recitation: Ikke kun kristendommen har en trosbekendelse. Jøderne har *shema*, muslimerne *shadada*, den første af de fem søjler, og vi har bl.a. den apostolske trosbekendelse. Fælles for trosbekendelser er, at når de fremsiges eller synges i fællesskab, så kan vi opleve, at de får betydning -også selv om vi måske ikke forstår det hele eller måske føler, vi kan stå inde for alle ordene. Trosbekendelser bekræfter og erklærer, hvad vi i fællesskab tror på sammen med vores trosfæller lokalt og globalt i dag og i fortiden.

Ja, og der er helt sikkert mange andre vinkler og idéer til, hvordan vores trosbekendelse kan lukke op for den skattekasse som vores kristentro og folkekirke er. Der er noget vi siger nej til og noget vi siger ja til – nemlig tro, håb og kærlighed.

På gensyn til konfirmandtræf 2024!

INDLEDNING

Kære præst og konfirmandlærer

Her får du undervisningsmaterialet til konfirmandtræf 2024 i Roskilde Domkirke. Vi glæder os meget til at se jer. Temaet for undervisningsmaterialet og konfirmandtræffet er *Trosbekendelsen*. Arbejdsgruppen bag konfirmandtræffet har lavet tre undervisningsgange á halvanden time samt en enkelt undervisningsgang med det vigtigste, hvis man kun kan nå én undervisningsgang inden konfirmandtræffet.

Forberedelse til besøget i domkirken

Det er en stor fordel, hvis konfirmanderne inden besøget i domkirken har øvet to salmer, nemlig salmebogens nr. 70 (Du kom til vor runde jord) og nr. 192 (Hil dig, Frelser og Forsoner, melodi Hoffmann), *Trosbekendelsen* og Fadervor. Det giver et stærkere fællesskab, hvis man kan synge sammen med de andre. Det er også vigtigt, at konfirmanderne kender til at gå til nadver, og at I forinden har forklaret dem, hvad gående/kontinuerlig altergang er.

På vej til og fra domkirken

Det er forskelligt, hvordan I kommer til Roskilde, men hvis I har fælles transporttid, vil vi foreslå, at I bruger tiden aktivt. Øv fx salmerne og *Trosbekendelsen* og fortæl om domkirken og hvad, I skal ind og opleve mv. ([Bilag 1](#)).

Når I kommer ud fra domkirken, kan det være en fordel, at præsten/underviseren har en tydelig markering af, hvor man befinder sig. Medbring fx et skilt, et banner, en paraply i stærke farver eller andet, der gør, at I kan finde hinanden i mørket.

Besøget i domkirken

Ved besøget i domkirken bliver I ved indgangen mødt af en guide, der vil lede jer rundt i domkirken. I skal rundt til fire poster. Efterfølgende samles alle i kirkens skib, og vi fejrer gudstjeneste sammen og slutter af med gående altergang. Konfirmanderne bliver fulgt til og fra posterne af guider fra Rollespilsakademiet. Guiderne hjælper også med at skabe sammenhold og stemning under besøget. De fire poster består primært af en aktivitet suppleret med fortælling. Du må meget gerne tage del i aktiviteten sammen med konfirmanderne. Posterne har hhv. fokus på Fader, Søn, Ånd og musikalsk fordybelse.

Hjemme igen efter konfirmandtræffet

Det er forskelligt, hvordan I lokalt har mulighed for at samle op på besøget i domkirken. Det er oplagt at tage en snak med konfirmanderne om, hvad deres oplevelse var. Spørg fx om, hvad det betyder for dem, at de har delt en oplevelse med 3500 andre konfirmander fra Roskilde Stift. Dernæst er der et mere socialt aspekt. Vores erfaring er, at langt de fleste konfirmander har en rigtig god oplevelse i domkirken. En sjælden gang opstår der en situation, som man naturligvis vil følge op på derhjemme. Det giver sig selv, når I selv følges med jeres konfirmander, men når det er "andre voksne", der følges med konfirmanderne (fx fordi I er mange hold afsted samtidig) kan I med fordel aftale, at du som underviser bliver briefet efterfølgende om besøget, og om hvordan konfirmanderne oplevede posterne og gudstjenesten.

Due og fjer

Vi har tradition for, at konfirmanderne kan skrive en bøn på en papirfjer til den store due, som hænges op i domkirken under konfirmandtræffet. Fjeren må også meget gerne udsmykkes, men ikke med glimmer eller andet, som kan falde af. Det er frivilligt, om I udarbejder disse små bønner med konfirmanderne til at hænge under duen i domkirken. Hvis I gør det, skal I bruge skabelonen ([Bilag 2](#)), og fjerene skal være stiftet i hænde senest tirsdag d. 23. januar 2024.

1. undervisningsgang:

1: Konfirmanderne undersøger Trosbekendelsen (30 min.):

Formål: Ideen med de indledende opgaver er, at konfirmanderne skal gå på opdagelse i Trosbekendelsen og finde ud af, hvad ordene faktisk betyder og ikke bare lære den som en remse.

- a. Lad konfirmanderne læse den apostolske trosbekendelse (**Bilag 3**)
- b. De løser opgaven: Hvilke ord er mærkelige eller svære at forstå? (**Bilag 4**). Gennemgå i plenum og forklar, hvad ordene betyder.
- c. Konfirmanderne arbejder i grupper af 3-4 med følgende spørgsmål til trosbekendelsen (**Bilag 5**):

Hvilke "personer" er med?

- Fra den almindelige verden (fx Pontius Pilatus, Jesus og Maria)
- Fra den guddommelige verden (fx Gud, Jesus og Djævelen)

Hvilke steder er med?

- Fra den almindelige verden: (fx jorden, kirken)
- Fra den guddommelige verden (fx Himlen, Dødsriget)

Hvordan viser Gud sig? (fx. som Far/skaber, Ånd, Jesus)

Hvilke bibelske fortællinger bliver der henvist til?

- Fra Det gamle Testamente (fx Skabelsen)
- Fra Det nye Testamente (fx Jesu fødsel, død og opstandelse)

2: Opsamling og samtale i plenum (10 min.):

Kom fx ind på følgende emner:

- Hvad skal man egentlig med en trosbekendelse?
- Hvad er Treenigheden? (Brug evt. Ullas billede fra forordet: *Vi møder én og samme Gud i tre skikkelser, lidt ligesom vores vigtigste element vand kommer i tre former som flydende vand, is og vanddamp.*)
- Er der noget i Trosbekendelsen, som er svært at tro på? Hvad?
- Skal man tro på det hele for at blive konfirmeret?
- Grib til slut fat i "forsagelsen?" Hvad betyder den, og hvorfor er den med?

Se med her <https://vimeo.com/854968407> hvis du vil have bud på svar på ovenstående spørgsmål.

3: Tegn en del af Trosbekendelsen (15 min.):

Del konfirmanderne op to og to og bed dem hver især tegne en del af Trosbekendelsen (**Bilag 6**).

Tegningerne kan lamineres og hænges op i undervisningslokalet.

Intro til Trosbekendelsen og Gud Fader

4. Gud Fader (15 min.):

Grib fat i: "Vi tror på Gud Fader, den Almægtige, himlens og jordens skaber".

Fortæl konfirmanderne, at det at kalde Gud for far betyder, at Gud har omsorg for mennesket, ligesom en god far har omsorg for sit barn.

Læs eller genfortæl legenden "fodspor i sandet" for konfirmanderne ([bilag 7](#)). Tal om, hvad legenden fortæller om Gud.

Andagt (20 min.):

- Salme 29: *Spænd over os dit himmelsejl*. Fortæl, at salmen er skrevet over Trosbekendelsen
- Trosbekendelsen siges
- Genfortæl/læs en bibelfortælling om Gud som far, f.eks. Jesus' dåb (Matt. 3,13-17) eller Jesus og de små børn (Mk. 10, 13-16)
- Bed Fadervor
- Salme 70: *Du kom til vor runde jord*.

2. undervisningsgang:

Fordybelse i Jesu liv

Formål: I denne lektion skal konfirmanderne fordybe sig i Jesu liv. Formålet med den første øvelse er at finde ud af, hvad konfirmanderne ved om Jesus i forvejen, så man som underviser kan se, hvilke fortællinger man senere skal fokusere på.

Trosbekendelsen siges i kor

Fortæl konfirmanderne, at vi i dag har fokus på den midterste del af Trosbekendelsen om Jesus.

Udfyld de manglende ord i Trosbekendelsen (10 min.):

(Bilag 8)

Lav en tidslinje over Jesus' liv (20- 25 min.):

Lav en vandret streg på tavlen. Tegn en stjerne i begyndelsen af tidslinjen og et kors nær slutningen af tidslinjen, men sørg for at have lidt plads foran stjernen, så der er plads til Mariæ bebudelse og efter korset til opstandelsen og Kristi himmelfart.

Udlever post-it's til konfirmanderne. De skal hver især skrive så mange personer og begivenheder fra Jesu liv, de kan huske. Der må stå én ting på hver seddel.

Når alle er færdige, taler konfirmanderne sammen to og to og sammenligner sedler.

Dubletter smides væk, og resten af sedlerne hænges op på tidslinjen på tavlen. Underviseren gennemgår tidslinjen.

Sammenlign tidslinjen med afsnittet om Jesus i Trosbekendelsen. Hvad mangler? (I Trosbekendelsen står kun om Jesu fødsel og død, ikke alle de gode fortællinger om, hvordan han mødte mennesker og hjalp dem).

Tal med konfirmanderne om, hvordan vi ved noget om Jesus/ hvor vi kan finde oplysninger om mennesket Jesus. Vi ved noget fra Trosbekendelsen, evangelierne og fra forskellige og samtidige kilder. Det skal blive tydeligt, at Jesus har levet i virkeligheden.

Jesus i Trosbekendelsen

Krea

Vælg en af nedenstående aktiviteter:

A: Lav en fjer til konfirmandtræffets due (10 min.)

Print en fjer ud til hver konfirmand ([Bilag 2](#)).

Bed konfirmanderne om at skrive en bøn på fjeren. Konfirmanderne må gerne udsmykke fjeren, så fjerene bliver farverige. Undlad at bruge glimmerlim, da det falder af og ligger overalt i domkirken.

Send fjerene til Roskilde Stift, Stændertorvet 3a, 4000 Roskilde. Fjerene skal være stiftet i hænde senest tirsdag d. 23. januar 2024.

B: Lav Trosbekendelsen med fagter (20 min.)

- Del konfirmanderne op to og to
- Del Trosbekendelsen ind i lige så mange stykker, som der er konfirmandpar ([Bilag 6](#))
- Giv konfirmandparrene hver en del af Trosbekendelsen
- Bed dem lave maks. to-tre fagter til deres del af Trosbekendelsen
- Hver del gennemgås og fagterne skrives/tegnes på tavlen
- Trosbekendelsen med fagter fremsiges som afslutning.

Andagt (20- 25 min.)

- Salme 70: *Du kom til vor runde jord*
- Trosbekendelsen med fagter eller som veksellor: Underviseren siger en linje, konfirmanderne gentager
- Trosbekendelsen ord for ord

Trosbekendelsen lægges ord for ord i midtergangen i kirken (Find ark med alle 99 ord ved at søge på Konfirmandcenterets hjemmeside på "Gå Trosbekendelsen"). Konfirmanderne går langs ordene to gange, mens de siger Trosbekendelsen inde i hovedet. Anden gang stiller de sig ved det ord, der siger dem noget/ betyder mest for dem. Hver konfirmand forklarer, hvorfor man har valgt det ord. Præsten supplerer

- Bed Fadervor
- Salme 192: *Hil dig, Frelser og Forsoner.*

3. undervisningsgang:

Formål: At udfolde begrebet Helligånd sammen med konfirmanderne.

Sig Trosbekendelsen i kor (evt. med fagter fra sidste lektion).

Helligåndsduen som puslespil (15 min.).

Læg Helligåndsduen som puslespil (**Bilag 9**).

Klip på forhånd duen ud - enten efter prikkerne eller så hvert ord er en lille brik. Duerne kan evt. lamineres forinden. Konfirmanderne må gerne arbejde sammen to og to.

Tal efterfølgende om de ord, der findes på duen, og hvordan ordene hver især siger noget om Helligånden. Tal desuden om duen som symbol på Helligånden.

Trosbekendelsen i billeder (20-30 min.).

Send konfirmanderne ud at tage billeder, der passer til den sidste del af Trosbekendelsen.

Billederne kan deles på Padlet.com (få hjælp af en af konfirmanderne), eller brug materialet *Kort om Gud* og bed konfirmanderne matche ord og billeder.

Kun udvalgte ord skal have et billede tilknyttet. Eller udskriv billeder af Gud og brug dem.

Krea

Vælg en af nedenstående aktiviteter:

Symboler i stilhed (15-20 min.)

Køb et langt, tykt reb og bind det sammen til en cirkel.

Bed konfirmanderne tage fat omkring rebet med begge hænder og stille sig i en cirkel.

Konfirmanderne skal nu i stilhed forme følgende symboler:

- trekant
- hjerte
- dråbe
- evighedstegn (liggende 8-tal)
- anker
- kors
- cirkel
- Find selv på flere.

Helligånden i Trosbekendelsen

Treenighedsvimpel (20-30 min.)

Læg to farver papir samt sakse, lim og silkepapir eller et stykke pap i guld frem (silkepapir gør, at lyset slipper igennem, når man hænger vimplen op, guld er den guddommelige farve). Find også et stykke snor på min. to meter.

Begynd med en brainstorm: Hvilke symboler har vi lært om, som viser treenigheden? Præsten skriver forslagene på tavlen.

Konfirmanderne klipper hver især en dobbelttrekant ud. Den foldes på midten, så den danner en trekant. Konfirmanderne klipper et af symbolerne i trekanten - obs! Man skal klippe igennem begge stykker papir på én gang.

Konfirmanderne klipper et stykke silkepapir ud og limer det fast inde i trekanten og limer trekanten sammen om snoren. Når alle har sat deres trekant på, hænges vimplen op i lokalet, og konfirmanderne fremlægger, hvorfor de har valgt lige det symbol. Præsten supplerer.

Mal lys (30 min.)

Køb et bloklys pr. konfirmand (+ et par i overskud, fordi nogle laver fejl, og voksen ikke er så ligetil at gnutte af igen), lysvoksmaling til at male på lys (eller plader med farvet bivoks) og voksduge.

Brainstorm med konfirmanderne over symboler for Treenigheden.

Mal på lysene og stil dem til at tørre. Ved brug af bivoks: Klip symboler ud i bivoks og sæt dem på med hånden. Hold dem presset ind mod lyset, så varmen fra hånden "smelter" voksen fast på lyset. (Bivoks og lysvoksmaling kan købes i hobbyforretninger).

Andagt (20 min.):

- Salme 192: *Hil dig, Frelser og Forsoner*
- Trosbekendelsen med fagter
- Fortæl om Helligånden i Trosbekendelsen som den, der giver tro og fællesskab
- Bed Fadervor
- Salme 70: *Du kom til vor runde jord*

QUICKGUIDE

Hvis I kun kan nå én undervisningsgang inden konfirmandtræffet:

1: Konfirmanderne undersøger Trosbekendelsen (30 min.):

Formål: Ideen med de indledende opgaver er, at konfirmanderne skal gå på opdagelse i Trosbekendelsen og finde ud af, hvad ordene faktisk betyder og ikke bare lære den som en remse.

- a. Lad konfirmanderne læse den apostolske trosbekendelse (**Bilag 3**)
- b. De løser opgaven: Hvilke ord er mærkelige eller svære at forstå? (**Bilag 4**). Gennemgå i plenum og forklar, hvad ordene betyder.
- c. Konfirmanderne arbejder i grupper af 3-4 med følgende spørgsmål til trosbekendelsen (**Bilag 5**):

Hvilke "personer" er med?

- Fra den almindelige verden (fx Pontius Pilatus, Jesus og Maria)
- Fra den guddommelige verden (fx Gud, Jesus og Djævelen)

Hvilke steder er med?

- Fra den almindelige verden: (fx jorden, kirken)
- Fra den guddommelige verden (fx Himlen, Dødsriget)

Hvordan viser Gud sig? (fx. som Far/skaber, Ånd, Jesus)

Hvilke bibelske fortællinger bliver der henvist til?

- Fra Det gamle Testamente (fx Skabelsen)
- Fra Det nye Testamente (fx Jesu fødsel, død og opstandelse)

2: Opsamling og samtale i plenum (10 min.):

Kom fx ind på følgende emner:

- Hvad skal man egentlig med en trosbekendelse?
- Hvad er Treenigheden? (Brug evt. Ullas billede fra forordet: *Vi møder én og samme Gud i tre skikkelser, lidt ligesom vores vigtigste element vand kommer i tre former som flydende vand, is og vanddamp.*)
- Er der noget i Trosbekendelsen, som er svært at tro på? Hvad?
- Skal man tro på det hele for at blive konfirmeret?
- Grib til slut fat i "forsagelsen?" hvad betyder den og hvorfor er den med?

Se med her <https://vimeo.com/854968407> hvis du vil have bud på svar på ovenstående spørgsmål.

3: Lav en fjer til konfirmandtræffets due (10 min.)

Print en fjer ud til hver konfirmand (**Bilag 2**).

Bed konfirmanderne om at skrive en bøn på fjeren. Konfirmanderne må gerne udsmykke fjerene, så fjerene bliver farverige. Undlad at bruge glimmerlim, da det falder af og ligger overalt i domkirken.

Send fjerene til Roskilde Stift, Stændertorvet 3a, 4000 Roskilde. Fjerene skal være stiftet i hænde senest tirsdag d. 23. januar 2024.

4: Lav Trosbekendelsen med fagter (20 min.)

- Del konfirmanderne op to og to
- Del Trosbekendelsen ind i lige så mange stykker, som der er konfirmandpar (**Bilag 6**)
- Giv konfirmandparrene hver en del af Trosbekendelsen
- Bed dem lave maks. to-tre fagter til deres del af Trosbekendelsen
- Hver del gennemgås og fagterne skrives/tegnes på tavlen
- Trosbekendelsen med fagter fremsiges som afslutning.

Andagt (20 min.):

- Salme 192: *Hil dig, Frelser og Forsoner*
- Trosbekendelsen med fagter
- Fortæl om Gud Fader, Søn og Helligånd
- Bed Fadervor
- Salme 70: *Du kom til vor runde jord*

Bilag 1

Kirkens arkitektur

Domkirken er bygget af 2,5 millioner teglsten og er bygget i en helt særlig byggestil, nemlig den gotiske. Den er bygget, så lyset kan falde ind i kirken og på den måde repræsentere det guddommelige. Hvalvingerne stræber mod himlen og gør mennesket inde i kirken meget lille i forhold til Gud.

Altartavlen

Altartavlen er lavet i Antwerpen i 1500-tallet og skulle faktisk slet ikke have stået i Roskilde Domkirke. Præcis hvornår tavlen kom til Roskilde ved vi ikke, men sandsynligvis i slutningen af 1500-tallet. Det fortælles at den oprindeligt blev opbragt af en tolder på Øresund, der opdagede at nogen

forsøgte at smugle den forbi tolden, men sandsynligvis er den anbragt i kirken af Frederik 2. Frederik 2. mente sandsynligvis at domkirken manglede en ordentlig Lutheransk altartavle, når nu kongens far, der stod bag reformationen skulle begraves i kirken. Altartavlen er således lavet efter reformationen, hvor man gjorde op med dyrkelsen af helgener og den forestiller derfor Jesus' liv og død. Der er en sjov detalje på siderne af tavlens fløje: Et mesterstempel, der forestiller en borg og to hænder. Historien er at byen Antwerpen blev grundlagt på det sted hvor en kæmpe havde signet borg. En ridder slog kæmpen ihjel, huggede hans hænder af og kastede dem i floden, deraf navnet Antwerpen, som på hollandsk betyder hånd (ant) og kaste (werpen).

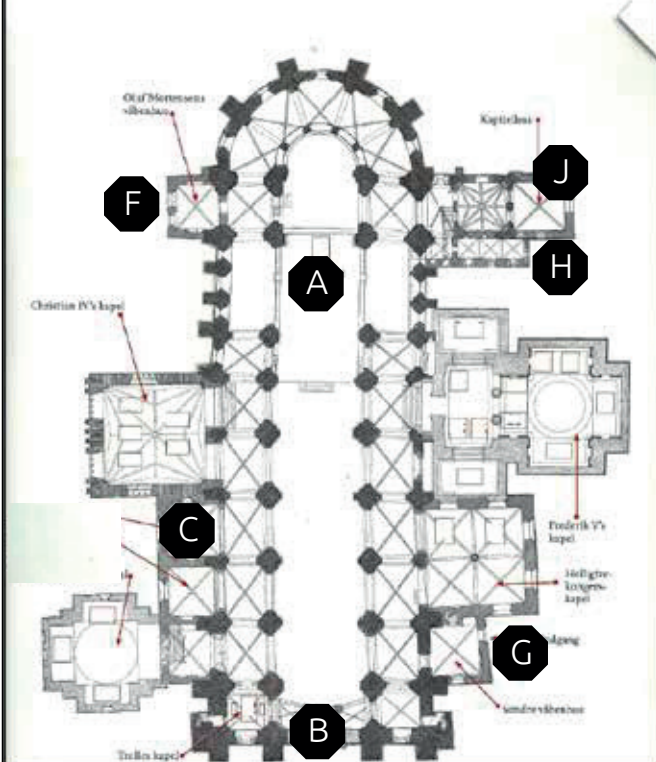
Kongeporten

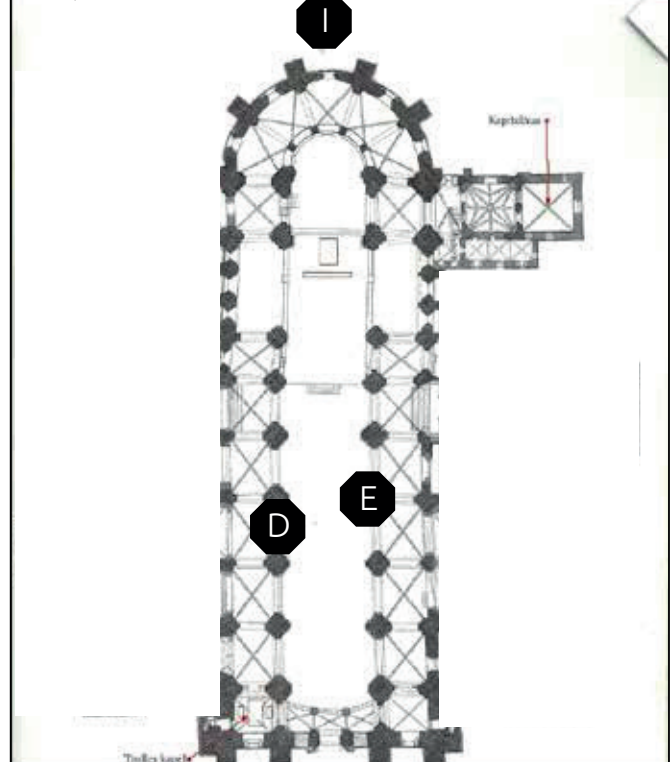
Kongeporten er designet af kunstneren Peter Brandes. Indersiden af porten

forestiller Jesus i Emmaus, hvor han vandrer med to disciple, der ikke genkender ham. Kunstneren vil give de besøgende det budskab, at Jesus vandrer sammen med dem, også selvom han ikke er synlig. Som kristen kan man møde Jesus overalt, også selvom man ikke kan se ham. Nederst til venstre ses brødet, som de to stråttillede hoveder bøjer sig ned imod. Kun kongelige må gå ind ad porten, mens alle må gå ud ad porten. Kongeporten er indviet af Dronning Margrethe.

STUEETAGEN

FØRSTE SAL

Kongelogen

D

Christian IV's kongeloge (D) er fra omkring år 1600. Den er selvfølgelig lavet så de kongelige kunne få fred når de var på besøg i domkirken, og er udsmykket med syv kvindefigurer, som skal repræsentere: Tro, Håb, Kærlighed, Klogskab, Styrke, Retfærdighed, Mådehold.

(nævn evt. de tre første, som symboliseres ved korset, ankeret og hjertet, og spørg om de kan nogle af de fire andre)

Logen bruges ikke længere. Domkirken er kendt for sine kongegrave. Der ligger næsten 40 konger og dronninger begravet, og en dag ska Dronning Margrethe d. 2. også ligge herinde. Hendes gravmæle står nede i Sct. Birgittas Kapel.

Orglet

E

Nogle dele af orglet (E) er helt tilbage fra Middelalderen, men det meste af det er fra 1550'erne. Det er godt nok restaureret rimeligt meget for ca. 25 år siden, men det er stadig lidt vildt at tænke på, at dele af orglet er fra Dronning Margrethe I's tid, og hun døde altså i 1412!

Lidt random fact om orglet er, at noget af det er lavet i bruskarok-stil. Det hedder det fordi der er et motiv, der bliver brugt en hel del steder; nemlig en øreflip med ørebrusk. Der er fire orgler i kirken. Med reformationen blev det en vigtig del af gudstjenesten, at menigheden kunne synge med.

Indgangene

F G H I

Der er oprindeligt tre våbenhuse i domkirken: Et for kvinder, et for mænd og et for gejstlige. Søndre våbenhus var for mænd, nordvestre (som nu er forrum til c9s kapel) til kvinder og nordre våben var for de gejstlige.

Nordre Våbenhus (F): I de små prydårne er der indrettet tolv murede fuglereder. Der bor bare ikke nogle fugle i dem, men sådan er naturen ikke altid til at forudse.

Søndre Våbenhus (G): Det er ikke lykkedes os at finde så meget som eneste god historie om Søndre Våbenhus! *(spørg evt konfirmanderne om de ved noget om våbenhuse)*

Køkkenporten (H): Sidder i Kapitelhuset, som er domkirkens ældste tilbygning, der stammer fra 1300-tallet. Den er bygget i store teglsten, der kaldes munkesten og har fungeret som møderum for præsterne ved domkirken. Da kongen ville indkræve domkirkens altersølv for at betale for en krig mod svenskerne, forsøgte man at skjule sølvet for kongen ved gemme det i skorstenen i Kapitelhuset.

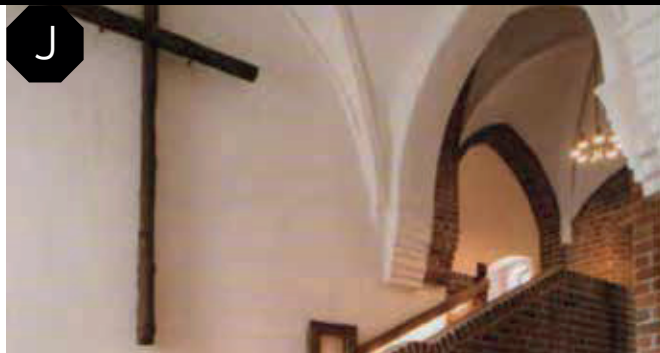
Absalonsbuen (I): Den blev bygget i 1200-tallet, så biskoppen nemmere kunne komme over i kirken. Der er en hemmelig dør inde i Landemodesalen, der fører ind til den.

Ruderne og det store trækors

Der har tidligere været farvet glas i ruderne. De er sandsynligvis sprængt pga. varme ved en brand i domkirken i 1443. Det farvede glas blev fundet i en etageadskillelse, da man byggede dronningetrappen om. Dronningens kjole fyldte nemlig så meget, at hun ikke kunne komme ned ad trappen, og det kunne man jo ikke have, så man var nødt til at udvide trappen.

Det store trækors stammer er lavet af bjælkerne fra den tidligere tagkonstruktion. Domkirken brændte i 1968, hvorefter altertavlen blev pillet ned og sendt til restaurering. I dens sted satte man midlertidigt korset op.

J

Bilag 1 fortsat

Find yderligere information om Roskilde Domkirke her:

<https://roskildedomkirke.dk/besog>

Bilag 3

Martin Ishøy

Den apostolske **Professionsbekendelse**

Vi forsager Djævelens og hans gerninger og alt hans væsen.

Vi tror på Gud Fader, den Almægtige, himlens og jordens skaber.

Vi tror på Jesus Kristus, hans enbårne Søn, vor Herre, som er undfanget ved Helligånden, født af Jomfru Maria, pint under Pontius Pilatus, korsfæstet, død og begravet, nedfaret til dødsriget, på tredje dag opstanden fra de døde, opfaret til himmels, siddende ved Gud Faders, den Almægtiges, højre hånd, hvorfra han skal komme at dømme levende og døde.

Vi tror på Helligånden, den hellige, almindelige kirke, de helliges samfund, syndernes forladelse, kødets opstandelse og det evige liv.

Bilag 4

Svære ord i Trosbekendelsen

Hvad betyder: - sæt ring om 1, X eller 2.	1	X	2
Undfanget	Blive gravid	Slippe løs	Arrestere
Enbåren	Båret af en	Det eneste barn	Enhjørning
Forsage	Være skyld i	Sige nej til	Sige først
Almægtig	Har magt over alt	Veje mest	Født i en stald
Kristus	En blomst, der stikker	En rundkreds	Bruges om en ventet konge
Opstanden	Ballade	Stået op fra de døde	Vågen
Nedfaret	At få et barn	Være bedstefar	Rejst ned
Dømme	Ikke så kvik	Afgøre godt og ondt	Hælde ud
Almindelig	For alle	Kedelig	Noget, der kan spises
Synder	Mod syd	Noget man ser	De dårlige ting, man gør

Spørgsmål til Trosbekendelsen

Hvilke "personer" er med?

- Fra den almindelige verden
- Fra den guddommelige verden

Hvilke steder er med?

- Fra den almindelige verden
- Fra den guddommelige verden

Hvordan viser Gud sig?

Hvilke bibelske fortællinger bliver der henvist til?

- Fra Det gamle Testamente
- Fra Det nye Testamente

Bilag 6

Trosbekendelsen i dele

Vi forsager Djævelen og alle hans gerninger og alt hans væsen.

Vi tror på Gud Fader, den Almægtige, himlens og jordens skaber.

**Vi tror på Jesus Kristus, hans enbårne Søn, vor Herre,
som er undfanget ved Helligånden, født af Jomfru Maria,
pint under Pontius Pilatus,
korsfæstet, død og begravet,
nedfaret til dødsriget,
på tredje dag opstanden fra de døde,
opfaret til himmels,
siddende ved Gud Faders, den Almægtiges, højre hånd,
hvorfra han skal komme at dømme levende og døde.**

**Vi tror på Helligånden,
den hellige, almindelige kirke,
de helliges samfund, syndernes forladelse,
kødets opstandelse
og det evige liv.**

En legende – Fodspor i sandet

En mand døde og kom i himlen.

Vor Herre tog selv imod ham og talte venligt med ham. Under samtalen spurgte Vor Herre ham, om han havde lyst til at se tilbage på sit liv.

Det ville han gerne. Det var ligesom at se en film. Han så hele sit liv, både det onde og det gode, både det lyse og det mørke. Men efterhånden som han så, var der en bestemt ting, han lagde mærke til:

I alle de gode og lyse dage var der hele tiden to sæt fodspor ved siden af hinanden, hans egne og så Vor Herres. Men i de mørke og onde dage var der kun eet sæt fodspor.

"Herre", sagde han, "der er noget, jeg må spørge dig om. Når jeg ser de lyse og gode dage, jeg har oplevet, ser jeg hele tiden to sæt fodspor, mine egne og så dine. Du har fulgt mig hele tiden. Men ser jeg de onde og mørke dage, jeg har oplevet, da ser jeg kun eet sæt fodspor. Hvordan kan det dog være? Hvorfor forlod du mig?"

Vor Herre svarede: "Menneskebarn, der er noget, du ikke har fattet. I de lyse og gode dage fulgte jeg dig. Men i de mørke og onde dage, da bar jeg dig!"

*Fra Folkekirkens konfirmandcenter
En legende genfortalt af Hans Åge Mink.*

Bilag 8

Manglende ord i Trosbekendelsen

Vi _____ og alle hans _____
og alt hans _____.

Vi tror på _____, den _____,
himlens og jordens _____.

Vi tror på _____, hans _____ Søn,
vor _____, som er _____ ved
Helligånden, født af _____,
_____ Pontius Pilatus, _____, _____ og
begravet, nedfaret til _____, på _____ dag
_____ fra de døde, opfaret til _____,
siddende ved Gud _____, den Almægti-
ges, _____ hånd, hvorfra han skal _____ at
_____ levende og døde.

Vi tror på _____, den _____,
almindelige kirke, de _____,
_____ forladelse, kødets _____ og
_____ liv. _____.

Helligånden som puslespil

